

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Ortak Hükümler

Hazırlayan: Deniz KARAEREN

Haziran 2023

Konu Başlıkları

- ☞ Sözleşme ve sözleşme türleri
- ☞ Sözleşme ekleri ve yer alması zorunlu hususlar
- ☞ İş ve işyerinin sigortalanması
- ☞ Fiyat farkı
- ☞ Kesin ve ek kesin teminatlar
- ☞ Alt Yükleniciler
- ☞ Mücbir sebep halleri
- ☞ İş artışı, iş eksilişi, süre uzatımı
- ☞ Sözleşmede değişiklik, devir, fesih
- ☞ Gecikme cezaları
- ☞ Yasak fiil ve davranışlar, yasaklama
- ☞ Yüklenicilerin sorumlulukları

4735 Sayılı Kanunun Amacı

4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemek amacı ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu çıkarılmıştır.

Buna göre KİK tarafından yapılan ikincil mevzuat düzenlemeleri aşağıda belirtilmiştir;

- 1-Tip Sözleşmeler,
- 2-Muayene ve Kabul Yönetmelikleri,
- 3-Fiyat Farkı Kararnameleri,
- 4-Genel Şartnameler

Bu Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından yalnızca bu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar.

Sözleşme

Sözleşme; tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulmaktadır.

Sözleşme açısından dikkat edilmesi gereken en önemli husus, tarafların isteklerini tam olarak yansıtması ve taraflar arası anlaşmazlığa yer vermemesidir.

Kamu İhale Kurumu tarafından alım ve sözleşme türlerine göre hazırlanan TİP SÖZLEŞMELER ilgili Uygulama Yönetmelikleri ekinde yer almaktadır.

İdarelerce, Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak sözleşme düzenlenir.

Sözleşmelerde ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilemez.

Kanun'da belirtilen haller dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz, ek sözleşme düzenlenemez.

Kanun kapsamında yapılan kamu ihale sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülöklere sahiptir. İhale dokümanında ve sözleşme hükümlerinde bu prensibe aykırı maddelere yer verilemez, Kanun'un yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur.

Sözleşme Yapma Zorunluluğu (4734- Madde 46)

‘Yapılan bütün ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde, sözleşmeler ortak girişimin bütün ortakları tarafından imzalanır. İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylattırılması zorunlu değildir.

Sözleşme Türleri

Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihaleler sonucunda imzalanmak üzere;

- 1) Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme - YAPIM
 - 2) Götürü bedel sözleşme - MAL, HİZMET
 - 3) Birim fiyat sözleşme - MAL, HİZMET, YAPIM
 - 4) Karma sözleşme (YAPIM)
 - 5) Çerçeve anlaşmaya dayalı münferit sözleşme - MAL, HİZMET, YAPIM
- şeklinde 5 sözleşme türü belirlenmiştir.

Sözleşme Türleri - Anahtar Teslimi Götürü Bedel Sözleşme

Yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden

anahtar teslimi götürü bedel sözleşme düzenlenir.

- ✓ *Uygulama Projesi ve Mahal Listesi*
- ✓ *Pursantaj oranları üzerinden ödeme yapılır*
- ✓ *%10'a kadar **iş artışı** yapılabilir*

Sözleşme Türleri - Götürü Bedel Sözleşme

Mal veya hizmet alımı işlerinde; ayrıntılı özellikleri ve miktarı idarece belirlenen işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden

götürü bedel sözleşme düzenlenir.

- ✓ *Mal ve hizmet alımlarında uygulanabilir*
- ✓ *İş artışı yapılamaz ★*
- ✓ *Ödeme, sözleşmede belirlenen ödeme planı ve şartlarına göre yapılır.*

Sözleşme Türleri – Birim Fiyat Sözleşme

Yapım işlerinde; ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak;

Mal veya hizmet alımı işlerinde; işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak;

İdare tarafından belirlenen her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme yapılır.

- Ön veya kesin proje ve mahal listeleri (yapım)
- Teklif edilen birim fiyatlar üzerinden ödeme yapılır
- %20 oranına kadar iş artışı yapılabilir.
(Cumhurbaşkanı kararı ile YAPIM işlerinde **%40'a** kadar artış yapılabilir)

Sözleşme Türleri – Karma Sözleşme

Yapım İşlerinde; niteliği itibarıyla iş kalemlerinin bir kısmı için anahtar teslimi götürü bedel, bir kısmı için birim fiyat teklifi alma yöntemleri birlikte uygulanmak suretiyle gerçekleştirilen ihaleler sonucunda karma sözleşme yapılır.

İş artışı?

Götürü bedel teklif edilen iş kısımlarına ait tutarın %10'una,
Birim fiyat teklif edilen iş kısımlarına ait tutarın %20'sine kadar iş artışı yapılabilecektir.

☞ Mal ve hizmet alımlarında karma sözleşme mümkün değildir.

Sözleşme Türleri – Münferit Sözleşme

Çerçeve anlaşma kapsamında alım yapılması halinde, bu anlaşmaya taraf olan isteklilerin teklif vermeye davet edilmesi sonucunda ihale üzerinde bırakılan istekli ile idare arasında münferit sözleşme düzenlenir.

Doğrudan Temin Yönteminde Sözleşme

*Bir ihale usulü olarak değil bir alım yöntemi olarak ifade edilen **doğrudan temin** alımlarında, sözleşme imzalanması zorunlu değildir.*

*Sözleşme imzalanması konusunda idarelerin **takdir hakkı** vardır.*

Ancak;

*Alımı yapılacak işin **belli bir süreyi** gerektirmesi durumunda ve 22(c) kapsamında yapılacak alımlarda*

Sözleşme imzalanması zorunludur.

*-22(c) → Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl **sözleşmeye dayalı** olarak düzenlenecek ve toplam süreleri 3 yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması*

Sözleşme Türünün Tespiti

Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur.

★İstisnalar:

İhale konusu yapım işinin **özgün nitelikte ve karmaşık** olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.

Doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.

Her türlü **onarım işleri** ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda **arazi ve zemin etütleri gerekmesi** veya uygulamada **imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması** nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan yapım işlerinde kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.

Her türlü onarım işlerinde kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.

Sözleşme Türünün Tespiti

- Ön veya kesin proje ile ihaleye çıkılan işlerde birim fiyat teklif almak suretiyle sözleşme imzalanabilir.
- Ayrıca ön veya kesin proje ile ihaleye çıkılan işlerde bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarında ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle karma sözleşme düzenlenebilir.
- İdarelerin teklif birim fiyat üzerinden ihaleye çıkılmasını öngördükleri durumlarda; söz konusu usule göre ihaleye çıkılmasına karar verilmesine ilişkin objektif gerekçeleri açık ve net olarak ortaya koymaları ve bu hususu teklif türünün belirlenmesine ilişkin standart formda (Standart Form-KİK001.3/Y) belirtmeleri gereklidir.
- İşin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etüdü gerektirmesi nedeniyle teklif birim fiyat usulüne göre ihaleye çıkılmasına karar verilen hallerde hangi tür arazi ve zemin etütlerinin işin yapımı aşamasında yapılması gerektiği konusunda detaylı bilgi de standart formun gerekçe bölümünde yazılmalıdır.
- İdarelerce, idari şartnamenin “Teklif ve sözleşme türü” başlıklı maddesi ile sözleşme tasarısı, dipnotlarında yer alan açıklamalara uygun olarak oluşturulmalıdır.

Sözleşme Türünün Tespiti

- Karma sözleşmelerde;

- (Standart Form-KİK015.4/Y) uygun karma teklif mektubunda, işin anahtar teslim götürü bedel teklif alınan bölümü için teklif edilen bedel ile birim fiyat teklif alınan bölümü için teklif edilen bedelin ayrı ayrı belirtilmesi suretiyle, işin tamamı için teklif edilen bedel yazılmalı ve teminat teklif edilen toplam tutar üzerinden verilmelidir.
- Aşırı düşük teklif değerlendirmesi dahil tekliflerin değerlendirilmesi ise toplam teklif tutarı üzerinden yapılacaktır.
- Teklif edilen rakamlar ayrı ayrı belirtilerek sözleşmeye yazılmalıdır.

Sözleşmenin Ekleri

- İhale dokümanı sözleşmenin eki ve ayrılmaz parçası olup, idareyi ve yükleniciyi bağlar.
- Ancak, sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki ya da farklılık olması halinde, **ihale dokümanında yer alan hükümler esas alınır.**
- Sözleşmenin ekleri ve belgeler arasındaki öncelik sıralaması sözleşme türlerine göre ayrı ayrı belirlenmiş olup, kullanılacak sözleşme türüne göre tip sözleşme tasarısının 8.2 maddesinde belirtilen seçeneklerden biri kullanılmalıdır.
- Örneğin Hizmet Alımlarında bu sıralama;
 1. Hizmet İşleri Genel Şartnamesi,
 2. İdari Şartname,
 3. Sözleşme Tasarısı,
 4. Birim fiyat tarifleri (varsa),
 5. Özel Teknik Şartname (varsa),
 6. Teknik Şartname,
 7. Açıklamalar (varsa),
 8. Diğer

Sözleşmelerde yer alması zorunlu hususlar

- 4735 sayılı Kanuna göre düzenlenecek sözleşmelerde hangi hususların belirtilmesi gerektiği Kanunun 7. maddesinde 23 bent halinde sayılmıştır.
- 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile Genel Şartnameye ve Tip sözleşme taslağında yer alan esaslara aykırı olmamak şartıyla işin özelliğine göre sözleşmenin yürütülmesine ilişkin olarak “Diğer Hususlar” maddesinde düzenleme yapılabilir.

Sözleşmelerde yer alması zorunlu hususlar

- a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.
- b) İdarenin adı ve adresi.
- c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi.
- d) Varsa alt yüklenicilere ilişkin bilgiler ve sorumlulukları.
- e) Sözleşmenin bedeli, türü ve süresi.
- f) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı.
- g) Sözleşme konusu işler için ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.
- h) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dahil olacağı.
- i) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.
- j) Montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait şartlar.
- k) Kesin teminat miktarı ile kesin teminatın iadesine ait şartlar.
- l) Garanti istenilen hallerde süresi ve garantiye ilişkin şartlar.

Sözleşmelerde yer alması zorunlu hususlar

- m) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları.
- n) Gecikme halinde alınacak cezalar.
- o) Mücbir sebepler ve süre uzatımı verilebilme şartları, sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.
- p) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.
- r) Yapım işlerinde iş ve işyerinin sigortalanması ile yapı denetimi ve sorumluluğuna ilişkin şartlar.
- s) Sözleşmede değişiklik yapılma şartları.
- t) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar.
- u) Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracacağı personele ilişkin sorumlulukları.
- v) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu.
- y) Anlaşmazlıkların çözümü.
- z) (Ek: 23/04/2015--6645/33 md.) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülükler.

İş ve İşyerinin Sigortalanması

Yüklenici tarafından;

işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, vb. için işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı all risk sigortası, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi sigortası, yaptırılması zorunludur.

- İşçilerle çevre halkının kazaya uğramalarını, zarar görmelerini engellemek üzere tedbir alınmasından yüklenici sorumlu olup, zarar ihtimaline karşı mali mesuliyet sigortası yaptırmakla da yükümlüdür.
- Hizmet Alımlarında işin ve/veya işyerlerinin yüklenici tarafından sigortalattırılması isteniyor ise, işin nitelik ve özelliğine göre, sigorta türleri ile teminat kapsam ve limitleri tereddüde yer bırakmayacak şekilde belirtilmelidir.

Fiyat farkına ilişkin düzenlemelerin temel amacı sözleşmelerin taraflarını enflasyonist risklerden koruyarak, yüklenicilerin ihale tarihinde teklif ettiği bedele göre sözleşme süresi içerisindeki maliyetleri uyumlaştırmaktır.

MEVZUAT:

- 4735 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen **Yapım İşlerinde** Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen **Hizmet Alımlarında** Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen **Mal Alımlarında** Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

4735 sayılı Kanun m.8

- Sözleşme türlerine göre fiyat farkı verilebilmesine ilişkin esas ve usulleri tespiti **Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı yetkilidir.**
- Sözleşmelerde yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde **sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.**

Hangi Hallerde Fiyat Farkı Hesaplanabilir?

- 4734 sayılı Kanun'a göre ihale edilmesi,
- Türk parası üzerinden sözleşmeye bağlanması,
- İdari Şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı hesaplanacağına dair hüküm bulunması,
gerekmektedir.

Hangi Hallerde Fiyat Farkı Hesaplanabilir?

4734 sayılı Kanun'dan istisna olan işler ile aynı Kanun'un 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin usulüyle gerçekleştirilen işlerde fiyat farkı hesaplanabilmesi için;

- İhale dokümanlarında Fiyat Farkına İlişkin Esaslara uygun şekilde hazırlanmış **açık bir düzenleme** bulunması gerekmektedir.

Fiyat Farkına İlişkin Esaslara Uygunluk

- İhale dokümanı kapsamında yer verilecek fiyat farkı hesaplamalarında, kararnamelere uyulması zorunludur.
- Farklı fiyat farkı düzenlemeleri **öngörülemez**.
- Esaslara **aykırı** olarak düzenlenen hükümlere göre fiyat farkı ödenemez.

Ek Kesin Teminat (4735 sayılı Kanun m.12)

- Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % **6'sı** oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden **ek kesin teminat** alınır.
- Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat **hakedişlerden kesinti** yapılmak suretiyle de karşılanabilir.

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Fiyat farkı uygulanan işlerde, zorunlu nedenler dışında, hakedişlerin **uygulama ayından sonraki ay içerisinde** ve uygulama ayına ait endeksler belli olduktan sonra düzenlenmesi **esastır**.
- Uygulama ayına ait endeksler belli olmadan hakedişin düzenlendiği hallerde, fiyat farkı hesabı, hakedişle birlikte yapılmaz, **uygulama ayına ait endeksler belli olduktan sonra ayrıca hesaplanır**.
- **Avans ödenen işlerde**, hakedişten mahsup edilen avans tutarı, formüldeki (An) tutarından düşüldükten sonra fiyat farkı hesaplanır.

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Bu Esasların uygulanması sonucu ilave olarak ödenecek ya da kesilecek tutarlar fiyat farkı olup, yüklenici ile idare arasında **imzalanan sözleşme bedelini değiştirmez.**
- **Bedeli yabancı para birimi cinsinden veya kur farkları ayrıca hesaplamak suretiyle** yabancı para birimi karşılığı Türk parası ile ödenen işler için fiyat farkı hesaplanmaz.
- Türk parası ile yabancı para birimi üzerinden ayrı ayrı olmak üzere toplam bedel üzerinden sözleşme yapılması halinde sözleşmenin **Türk parası üzerinden ödeme yapılan kısmı** için fiyat farkı hesaplanacağı öngörülebilir.

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Sözleşme süresi bitmiş ve idarenin izni ile cezalı çalışılan işlerde, fiyat farkı hesaplanırken **süre bitim tarihinin** içinde bulunduğu aya ait endeks ile **işin fiilen gerçekleştirildiği** aya ait **endeksten düşük olanı** esas alınır.
(Ek cümle: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)
- Herhangi bir aya ait **iş programına yüklenicinin kusuru nedeniyle uyulmadığı takdirde**, daha sonraki aylarda yapılacak imalatlarda, imalat miktarı iş programına uygun hale gelinceye kadar, fiyat farkı hesaplanırken iş programına göre gerçekleştirilmesi gereken ayın endeksi ile işin fiilen gerçekleştirildiği ayın **endeksinden düşük olanı esas alınır.**

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

İdari şartname ve sözleşmesinde **fiyat farkı verilmesi öngörülme**yen işlerde,

- 4735 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde belirtilen **mücbir sebepler**,
- Ya da **idareden kaynaklanan nedenlerle** işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde,

Uzatılan süre içinde iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için fiyat farkı hesaplanır.

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Genel endeks üzerinden fiyat farkı verilmesi uygulaması kaldırılmıştır.
Değişik fıkra: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)
- İdarece ihale dokümanında fiyat farkı verileceğine ilişkin düzenleme yapılması durumunda, işin niteliğine ve işte kullanılan girdilerin ağırlık katsayılarının ve kullanılacak alt endekslerin dokümanda belirlenmesi **zorunlu hale getirilmiştir.**

Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

HANGİ GİRDİLERE FİYAT FARKI VERİLEBİLİR?

- İşçilik
- Metalik olmayan diğer mineral ürünler (Çimento, seramik ve kilden malzemeler)
- Demir ve çelik ürünleri
- Akaryakıt ürünleri
- Katı veya sıvı yakıtlar
- Ağaç ve mantar ürünleri
- Diğer malzemeler
- Makine ve ekipman
- Ayrıca, sözleşme süresi 365 takvim gününü aşan yapım işlerinde **fiyat farkı hesaplanması zorunluluğu** getirilmiştir. (Ek cümle: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)

Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

Hesaplama Yöntemi

Fiyat farkı formülü:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

$$P_n = a \frac{I_n}{I_0} + b1 \frac{\text{Ç}_n}{\text{Ç}_0} + b2 \frac{D_n}{D_0} + b3 \frac{AY_n}{AY_0} + b4 \frac{Y_n}{Y_0} + b5 \frac{K_n}{K_0} + b6 \frac{G_n}{G_0} + c \frac{M_n}{M_0}$$

Formülde yer alan;

F: Fiyat farkını (TL),

A_n: Uygulama ayına ait hakediş tutarını (TL),

B: 0,90 sabit katsayısını,

P_n: Fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile girdilerin ağırlık oranlarını temsil eden sabit katsayıların yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

ifade eder.

Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Fiyat farkı formülüne **akaryakıt için ayrı bir katsayı** eklenmiş olup hesaplamada **EPDK** tarafından yayımlanan fiyatların esas alınması gerekmektedir. **(Değişik fıkra: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)**
- Bu kapsamda, akaryakıttaki **ÖTV değişimleri** için ayrıca fiyat farkı hesaplanması uygulaması yürürlükten kaldırılmaktadır. **(Mülga fıkra: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)**
- **Karma sözleşmelerde**, işin anahtar teslimi götürü bedel ve birim fiyatlı bölümleri için ayrı ayrı fiyat farkı hesaplanır.

Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

HANGİ GİRDİLERE FİYAT FARKI VERİLEBİLİR?

- İşçilik
 - Akaryakıt
 - Diğer katı veya sıvı yakıtlar
 - Malzeme veya diğer hizmetler
 - Makine ve ekipmanı
- Ayrıca, **sözleşme süresi 365 takvim gününü aşan** hizmet alımlarında fiyat farkı hesaplanması zorunluluğu getirilmiştir. (Ek cümle: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)

Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

Hesaplama Yöntemi

Fiyat farkı formülü:

a) Sağlık Uygulama Tebliğinde fiyatları belli olan teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımlarında;

$$F = A_n \times B \times [(S_n/S_o)-1]$$

b) Elektronik haberleşme hizmeti alımlarında;

$$F = A_n \times B \times [(E_n/E_o)-1]$$

Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

c) Diğer hizmet alımlarında;

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

Formülde yer alan;

F: Fiyat farkını (TL),

A_n : Uygulama ayına ait hakediş tutarını (TL),

B: 0,90 sabit katsayısını,

P_n : Fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile girdilerin ağırlık oranlarını temsil eden sabit katsayıların yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

ifade eder.

$$P_n = a_1 + a_2 \frac{I_n}{I_o} + b_1 \frac{AY_n}{AY_o} + b_2 \frac{Y_n}{Y_o} + b_3 \frac{G_n}{G_o} + c \frac{M_n}{M_o}$$

İşçilik Maliyetlerindeki Değişiklik (m.6)

- İhale dokümanında **personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının** idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için (a1 katsayısına esas olmak üzere),
- İdari şartnameye göre **ihale tarihi itibarıyla hesaplanan** brüt maliyeti ile uygulama ayındaki brüt maliyeti arasındaki fark, fiyat farkı formülünden bağımsız olarak ödenir veya kesilir.

Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- Fiyat farkı formülüne **akaryakıt için ayrı bir katsayı** eklenmiş olup hesaplamada **EPDK** tarafından yayımlanan fiyatların esas alınması gerekmektedir. **(Değişik bent: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)**
- Bu kapsamda, akaryakıttaki **ÖTV değişimleri** için ayrıca fiyat farkı hesaplanması uygulaması yürürlükten kaldırılmaktadır. **(Mülga fıkra: 24.02.2022-31760 R.G./3. md.; yürürlük: 26.03.2022)**

Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

- İhale dokümanında fiyat farkı hesaplanması öngörülen **malzemeli yemek hizmeti alımlarında**, çiğ girdilere ilişkin olarak her durumda gıda ürünlerine ait ilgili **TÜİK alt endekslerinin** kullanılması zorunlu hale getirilmiştir. **(Değişik fıkra: 24/02/2022-31760 R.G./2. md.; yürürlük: 26/03/2022)**
- İşin gerçekleştirilmesinde kullanılacak malzeme ve makine ile ekipmanın niteliği dikkate alınarak, fiyat farkı hesabına esas b1, b2, b3 ve c değerleri için **aynı anda birden fazla endeks** de belirlenebilir. Bu durumda, her bir endeksin **nispi ağırlığı** da belirlenir. **(Değişik fıkra: 24/02/2022-31760 R.G./2. md.; yürürlük: 26/03/2022)**

Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

HANGİ ALIM TÜRLERİNE FİYAT FARKI VERİLEBİLİR?

- Elektrik
- Doğal gaz (LNG, CNG vb.)
- İlaç
- Petrol ürünleri
- Sıvılaştırılmış petrol gazı ürünleri (LPG)
- **Bunlar dışında kalan diğer mal alımlarında süresi 180 takvim gününü aşanlar için, sözleşmenin 180 takvim gününü aşan kısmı için fiyat farkı verilmesi imkânı getirilmiştir. (Değişik madde: 24/02/2022-31760 R.G./1. md.; yürürlük: 26/03/2022)**

Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar

Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımlarının fiyat farkı hesabında TÜİK endeksi yerine **EPDK** tarafından aylık yayımlanan ortalama satış fiyatının kullanılması gerekmektedir.

(Değişik alt bent: 24/02/2022-31760 R.G./2. md.; yürürlük: 26/03/2022)

Kesin Teminat

Sözleşmenin yapılmasından önce istekliden %6 oranında kesin teminat alınır.

Teklif fiyatı sınır değerin altında olan istekliden ise bu teminat Yaklaşık Maliyetin %9'u oranında alınır.

Fiyat farkı olması durumunda, artış tutarı üzerinden %6 oranında ek kesin teminat alınır. Bu teminat, hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir.

Kesin ve ek kesin teminatın geri verilebilmesi için taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanına uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit gerekmektedir.

Ek Kesin Teminat

- Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin,
- Sözleşme bedelinde artış varsa bu artışın %6'sı oranında ek kesin teminat alınır.

Örnek:

- Anahtar teslimi götürü bedel yapım işinde
- ilk sözleşme bedeli : 500.000 TL
- A) 4735/24. maddesi gereği iş artışı : % 9
- B) 5. nolu hakedişte ödenen fiyat farkı : 4.000 TL

Buna göre ek kesin teminat;

- A) İş artışı miktarı: $(500.000 * \%9)$: 45.000 TL
- Ek kesin teminat tutarı $(45.000 * \%6)$: 2.700 TL (*)

*** Hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle alınması mümkün değildir.**

- B) 5. Nolu Hakediş ile ödenecek fiyat farkı : 4.000-TL
- Ek kesin teminat tutarı $(4.000 * \%6)$: 240-TL (**)

() Hakedişlerden kesinti yapılarak veya teminat alınarak karşılanır.**

Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi

Taahhüdün, sözleşme ve dokümana uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra;

YAPIM: ½'si → Geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra
½'si → SSK İlişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onayından sonra

MAL, SSK İlişiksiz belgesi getirildikten sonra tamamı
HİZMET Ancak – Garanti öngörülmüş ise, ½'si garanti süresi dolduktan sonra kesin / ek kesin teminatlar iade edilir.

Yüklenicinin son yarının ödenmesi tarihine kadar SSK borçları ile ödemelerden kaynaklı vergi borçlarını ödememesi halinde, protestoya gerek kalmaksızın paraya çevrilir, kalanı varsa yükleniciye geri verilir.

İşin konusu piyasada hazır halde alınıp satılan mal ise SSK ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz.

Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi

Mahsup işlemi gerekmeyen hallerde

Yapım: kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından

Diğer: işin kabul tarihinden / garanti süresinin bitiminden

İtibaren 2 yıl içerisinde

İdarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları **hükümsüz** kalır.

Teminat mektupları bankasına iade edilir.

Teminat mektubu dışındaki teminatlar süre bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.

Alt Yükleniciler

- **Tanım**: Sözleşme konusu işin nev'i itibariyle bir kısmını yüklenici ile yaptığı sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiye alt yüklenici denmektedir.
- **Temel ilke** – Sözleşme konusu işin tamamının alt yükleniciye yaptırılamamasıdır.

Alt Yükleniciler

- İdare, kendisine bildirilecek alt yükleniciyi kabul etmek ve herhangi bir zaman değiştirilmesini talep etmek konusunda takdir hakkına sahiptir.
- İdarece izin verilmesi, yükleniciyi mecburiyet ve sorumluluktan kurtarmaz.
- İşin özelliği nedeniyle alt yüklenici çalıştırılmasının öngörülmediği hallerde sözleşmede «Bu işte alt yüklenici çalıştırılmayacak ve işlerin tamamı yüklenicinin kendisi tarafından yapılacaktır» hususunun belirtilmiş olması gerekmektedir.
- 4734 ve 4735 gereği ihaleye katılamayacak olanlar alt yüklenici olamazlar.

Alt Yükleniciler

- ~~Adi ortaklıklar alt yüklenici olamazlar (16.12.2020 - 2020/DK.D-417)~~
(*Danıştay 13. Dairesinin kararı üzerine alınan 05.08.2021 tarihli ve 2021/DK.D-174 sayılı Kurul kararı ile iptal edilmiştir.*)
- 4734 sayılı KİK'in 10/4. fıkrası uyarınca ihale dışı bırakılacak olanlar alt yüklenici olamazlar.
- Ön yeterlik/yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunanlar ile işin ihalesine teklif veren istekliler bu işte alt yüklenici olamazlar.
- Yüklenicinin ortak girişim olması halinde ortak girişimin ortakları da alt yüklenici olarak çalıştırılmazlar.
- Teknik zorunluluklar nedeniyle ihale dokümanında farklı oranlar belirlenmesi durumu hariç, tek bir alt yükleniciye yaptırılacak işlerin toplam bedeli sözleşme bedelinin %30'unu; alt yüklenicilere yaptırılacak işlerin toplam bedeli ise sözleşme bedelinin %50'sini geçemez.

Bina işlerinde,

- Alt yükleniciye yaptırılacak işin imalat grubu olarak ayrılabilir nitelikteki işler kapsamında olması gerekir.
- Sözleşmeye konu işin bütününe karakteristiğini yansıtan kısımları da, bir bütün halinde alt yükleniciye yaptırılamaz.

Mücbir Sebep

- Doğal afetler
- Kanuni grev
- Genel salgın hastalık
- Kısmî veya genel seferberlik ilânı
- Gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek diğer haller

Mücbir Sebep

- Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için;
 - Yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması,
 - Taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,
 - Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması,
 - Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması,
 - Yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi,
- zorunludur.
- Yasada belirtilen haller dışında mücbir sebep, ancak Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenebilir.

Ortak Hükümler

İdare ve yüklenici tarafından sözleşmenin imzalanması aşamasında objektif olarak **öngörülemeyen** durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

- Sözleşmeye konu alım içinde kalması ve
- İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

Şartlarıyla;

-Anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una,

-Birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20'sine kadar oran dahilinde, süre haric sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

İşin bu şartlar altında tamamlanmasının mümkün olmadığı anlaşıldığında, artış yapılmaksızın genel hükümlere göre tasfiye edilir.

%20'lik oran Birim Fiyatlı Yapım İşlerinde Cumhurbaşkanı tarafından sözleşme bazında %40'a kadar artırılabilir.

Alıma konu bazı mal kalemi/kalemlerinde;

Bu kalemlerin her birinin tutarının %20'sinden çok olmamak üzere iş eksilişi yapılmış olması

Sözleşme tutarının da aşılmaması

Kaydıyla diğer mal kalemi/kalemlerinde söz konusu kalem tutarının %20'sinden fazla iş artışı yapılabilir.

* Süreklilik arz eden ve birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan hizmet alımlarında, işin miktarı artırılarak iş artışı yapılabilir, ancak işin süresinin uzatılması yoluyla iş artışı yapılması mümkün değildir.

Sözleşme türlerine göre tanımlanan yasal sınırlar içerisinde **bitmeyecek işlerde** iş artışı yapılmaz, iş genel hükümlere göre **tasfiye edilir**. Bu durumda, işin ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur.

İdare dolayısıyla, yükleniciyi yasal sınırın üzerinde iş yapmaya zorlayamaz, aksi takdirde bu yüklenici açısından fesih hakkı doğuracaktır.

Sözleşme bedelinin % 80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağını anlaşıldığında, yüklenici işi bitirmek zorundadır.

Bu durumda yükleniciye,

yapmış olduğu gerçek giderleri ve

yüklenici kârına karşılık olarak,

→ sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.

ÖRNEK:

- *Sözleşme bedeli = 100.000.-TL*

- *Sözleşme bedelinin % 80'i = 80.000.-TL*

- *İşin tamamlanma bedeli = 75.000.-TL*

- *Bedel farkı = 80.000. - 75.000.= 5.000.-TL*

- *Gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık (%5) = $0,05 \times 5.000 = 250$ TL*

★ *İş eksilişinde yüklenicinin masraf ve tazminat talep etme hakkı yoktur.*

★ *%5'lik ödeme için belgelendirme veya benzeri şart ileri sürülmez, fiyat farkları dahil edilmez.*

Süre Uzatımı

Süre uzatımı verilebilmesi /mücbir sebep olarak kabul edilecek durumlar

- a) Yüklenicinin kusurundan kaynaklanmamış olması,
- b) Tahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,
- c) Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi,
- ç) Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 gün içinde yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması,
- d) Yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

Mücbir sebepler

- a) Doğal afetler.
- b) Kanuni grev.
- c) Genel salgın hastalık.
- d) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.
- e) Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek diğer benzer haller.

İdareden Kaynaklı Sebepler

- a) İşyeri tesliminin gecikmesi
- b) Proje onayının gecikmesi
- c) Ödemelerde gecikme
- d) İş artışları
- e) İdareden kaynaklı diğer nedenler

Sözleşmede Değişiklik

Sözleşme imzalandıktan sonra;

Sözleşme bedelinin **aşılmaması**,
İdare ile yüklenicinin **anlaşması** kaydıyla
Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir.

Bu değişiklikler;

İşin yapılma veya teslim yeri,
İşin süresi ve bu süreye uygun ödeme şartları
(işin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi şartıyla)
Konularında yapılabilir.

Proje değişikliği yapılmaksızın devam etme fiilen mümkün değilse projede değişikliğe gidilebilir.

Sözleşmenin Devri

- Sözleşme, zorunlu hallerde ihale yetkilisinin yazılı izni ile devredilebilir.
- Devir alacaklarda, ilk ihaledeki şartların aranması zorunludur. (Dolayısıyla devralanın yasaklı konumda olmaması da gereklidir.)
- Bir sözleşmenin devredildiği tarihi takip eden **üç yıl** içinde aynı yüklenici tarafından başka bir sözleşme devredilemez/devralınamaz. {isim ve statü değişikliği (ticari işletme adı/unvanı ile nev'i değişikliği) gereği yapılan devirler hariç}
- İzinsiz devredilen veya devir alınan veya **üç yıl** kuralına uyulmayan sözleşmeler feshedilerek, devreden ve devralan hakkında fesih ve yasaklama hükümleri uygulanır.
- İş ortalığı / konsorsiyum ortaklarından herhangi birinde değişiklik olması, sözleşmenin devri sayılacaktır.
- Devirden önce idarelerce KİK internet sayfası sözleşme devir işlemleri üzerinden teyit ettirilmesi, sözleşme devir teyit belgesini ihale işlem dosyasında muhafaza edilmesi, devir sözleşmesi sonrasında «sözleşme devri bildirim belgesi»nin doldurularak Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.
- Devir tarihi, noterce devir sözleşmesinin onaylandığı tarihtir.

Sözleşmenin Feshi

Fesih nedenleri şunlardır:

Yüklenicinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu, mahkumiyeti

Yüklenicinin sözleşmeyi feshetmesi

İdarenin sözleşmeyi feshetmesi

Sözleşmeden önceki yasak fiil ve davranışlar nedeniyle fesih

Mücbir sebep nedeniyle fesih

Öngörülen yasal iş artış oranının aşılması halinde zorunlu tasfiye

Fesih, ileriye etkili hüküm ve sonuç doğurur. Fesihten önceki borçlar ve edimlerin geçerliliği etkilenmezken, yerine getirilmemiş edimler ve gelecekteki borçlar fesih ile birlikte sona erer.

Fesih Nedenleri (Ölüm, İflas, Hastalık, Tutukluluk, Mahkumiyet)

Yüklenicinin ölümü

Sözleşme feshi + kesin teminatları ve varsa alacaklarının varisine verilmesi
Varislerine devir

Aynı şartları taşımaları,

Talepte bulunmaları

Ölüm tarihini izleyen 30 gün içinde teminatları vermeleri şartıyla devredilebilir.

Yüklenicinin iflası

Sözleşmenin feshi (yasaklanmaz)

Ağır hastalık, tutukluluk, mahkumiyet

Durumu izleyen 30 gün içinde yüklenicinin teklif edeceği, idarenin kabul edeceği vekil tayin edilerek devam edilebilir

Yüklenici vekil tayin edecek durumda değilse, ilgililerce tayin edilmesi istenebilir

Bu hükümler uygulanamazsa sözleşme feshedilir (yasaklanmaz)

Ortak girişimlerde, ortaklardan birinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu ve mahkumiyeti sözleşmenin devamına engel olmaz. Sorumlulukları diğer ortaklar üstlenerek taahhüdü yerine getirirler. Ancak bu ortak pilot/koordinatör ortak ise, sözleşme feshedilir. Diğer ortakların teklifi ve idarenin uygun görmesi ile, sorumlulukla üstlenilerek sözleşmenin yenilenmesi ve işin devamı mümkündür.

Yüklenicinin Sözleşmeyi Feshi

Sözleşme yapıldıktan sonra mücbir sebep halleri dışında yüklenicinin **mali acz** içinde bulunması nedeniyle taahhüdünü yerine getiremeyeceğini gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bildirmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

İdarenin Sözleşmeyi Feshi

Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi halinde, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az **on gün** süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

Sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi,

Hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Sözleşmeden önceki yasak fiil ve davranışlar nedeniyle fesih

Yüklenicinin, ihale sürecinde yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu sözleşme yapıldıktan sonra tespit edilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

İstisna: Taahhüdün en az % 80'inin tamamlanmış olması ve taahhüdün tamamlattırılmasında kamu yararı bulunması kaydıyla; bazı durumlarda sözleşme feshedilmeden taahhüt tamamlattırılabilir.
Şartlar:

İvedilik nedeniyle kalan kısmın yeniden ihalesine yeterli süre olmaması,

Taahhüdün başka bir yükleniciye yaptırılma imkanı olmaması,

Yasak fiil veya davranışın tamamlanmaya engel nitelikte olmaması

Ancak bu durumda, yüklenici hakkında yasaklama hükümleri uygulanır, kesin (+varsa ek kesin) teminatı kadar ceza tahsil edilir.

Mücbir sebepler nedeniyle fesih

Mücbir sebep dolayısıyla verilecek süre uzatımının faydasız olacağının anlaşılması durumunda, sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir, kesin (+ve varsa ek kesin) teminat iade edilir.

Zorunlu tasfiye

İşin iş artışına rağmen tamamlanamayacağının anlaşılması durumunda ya da öngörülen yasal iş artış oranının aşılması halinde, sözleşme genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Sözleşmenin feshedilmiş sayılacağı tarih:

Yüklenicinin fesih talebinde → Talebin idareye intikali

Bitirmeme → İhtar süresinin bitimi

Sözleşme esnasında/öncesinde yasak fiil → Tespit tarihi

Bu tarihleri izleyen **7 gün** içinde idare tarafından fesih kararı

İzleyen **5 gün** içinde yükleniciye bildirim.

Gecikme Cezaları

İdare tarafından sözleşmede belirtilen süre uzatımından ve sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışlarından kaynaklanan haller hariç, iş zamanında bitirilmediği takdirde geçen her takvim günü için Yükleniciye yapılacak ödemelerden sözleşme bedeli üzerinden gecikme cezası kesilecektir.

- Gecikme cezası uygulanmadan önce, yükleniciye yazılı ihtarda bulunulmalı ve en az 10 gün süre tanınmalıdır. Bu süre işin mahiyetine uygun, makul olarak belirlenmelidir.
- Kesilecek ceza hiçbir durumda sözleşme bedelini aşamaz.
- Kısmi kabul öngörülüyorsa, kısma isabet eden bedelden uygulanır.
- Gecikme cezası, protesto çekmeye gerek kalmaksızın ödemelerden kesilir. Karşılanamazsa yükleniciden tahsil edilir.

Yasak Fiil ve Davranışlar

- a) İhaleye fesat karıştırmak / teşebbüs etmek
(hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet vb. yollarla)
- b) Sahte belge düzenlemek / kullanmak / teşebbüs etmek
- c) İşin yapılması/ teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı, kusurlu imalat
- d) Taahhüdü yerine getirirken idareye zarar vermek
- e) Bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak veya bilgi ve belgeleri açıklama yasağına uymamak
- f) İhale dokümanına uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek
(mücbir sebep halleri hariç)
- g) Kanuna aykırı sözleşme devretme / devir alma

İhalelere katılmaktan yasaklama

Yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre,

Bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar,
4734 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir.

Katılma yasakları,

Sözleşmeyi uygulayan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunulan bakanlık,

Herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri,

İl özel idareleri ve bağlı birlik, müessese ve işletmelerde - İç İşleri Bakanlığı;

Belediyeler ile bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir. **(2018 Değişikliği)**

İhalelere katılmaktan yasaklama

Yasaklanan;

Şahıs şirketi ise:

Şirket ortaklarının tamamı hakkında

Sermaye şirketi ise:

Sermayesinin yarıdan fazlasına sahip gerçek/tüzel kişiler hakkında da
Yasaklama kararı verilir

Yasaklanan;

Ayrıca bir şahıs şirketine ortak ise şahıs şirketi hakkında da
Sermaye şirketine ortak olması durumunda ise sermayesinin yarıdan
fazlasına ortak olması kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da
Aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

İhalelere katılmaktan yasaklama

- Yasaklama kararı yürürlüğe girene kadar aynı idarenin ihalelerine iştirak ettirilmezler.
- Yasaklama kararı, tespit tarihinden itibaren «en geç 45 gün içinde» verilir. 15 gün içinde Resmi Gazete’de yayınlanmak üzere gönderilir. Yayın tarihinde yürürlüğe girer.
- Yasaklama kararları KİK tarafından izlenerek sicilleri tutulur.
- İdareler, yasaklamayı gerektirir durumları ilgili veya bağlı bulunduğu bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.
- Doğrudan temin yoluyla alımlarda yasaklama ve ceza hükümleri uygulanmaz.
- Yasaklı firmaya ait ürün başka isteklilerce teklif edilebilir.
- Hakkında kamu davası açılanlar, bilgiler Kuruma ulaştığı tarih itibariyle kamu ihalelerine katılamazlar.

Yüklenicilerin sorumluluğu

Yükleniciler;

- Taahhüt konusu işin her türlü sorumluluğu, teminat süresi dahil olmak üzere kesin kabul işlemlerinin idarece onaylanacağı tarihe kadar tamamen yükleniciye aittir.
- Yapılan imalatlar, Teknik Şartname ve Sözleşme hükümlerine uygun olmalı,
- Ek bedel istenmeksizin hatalı, kusurlu ve eksik işler yüklenici tarafından giderilmelidir.
- Yüklenicinin kusuru dışındaki hasar ve zararlar All Risk Sigorta kapsamında ek süre verilerek giderilebilir.

Teminat süresi yapım işlerinde;

- Geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasındaki süredir.
- Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa bu süre asgari 12 aydır.

Mal alımlarında ise teminat süresi, kesin kabulden sonraki garanti süresini de kapsamak durumundadır.

Görevlilerin ceza sorumluluğu

- Muayene ve kabul komisyonlarının başkan ve üyeleri,
- Yapı denetim görevlileri ve
- İhtiyacın karşılanma sürecindeki her aşamada görev alan ilgililer

Görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır.

Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir.

Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

Bilgi ve belgeleri açıklama yasağı

4735 sayılı Kanunun uygulanmasında görevliler ile danışmanlık hizmeti sunanlar; yüklenicilerin iş ve işlemlerine, teknik ve mali yapılarına ilişkin olarak gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri ifşa edemezler, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamazlar. Aksine hareket edenler hakkında ilgisine göre 26 veya 28 inci maddede belirtilen müeyyideler uygulanır.

Sözleşme Aşamasında Uyuşmazlık

Sözleşmenin yürütülmesi aşamasında taraflar arasında doğabilecek uyuşmazlıkların çözümü için idarelerce, Türk Mahkemeleri ya da tahkim yolundan biri tercih edilecektir. **(19.01.2018 itibariyle)**

İdareler tarafından tahkim yönteminin tercih edilmesi durumunda bu yöntem, uyuşmazlığın yabancılık unsuru taşıması halinde

İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları veya

4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu hükümlerinden birinin seçimi suretiyle,

yabancılık unsuru taşımayan uyuşmazlıklar için ise

İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları çerçevesinde

işletilebilecektir. Buna ilişkin tercih ve gerekli düzenlemeler, İhale Uygulama Yönetmeliklerinin eki Tip Sözleşmelerin ilgili madde ve dipnotlarında idarelerce yapılacaktır.

Sözleşme Aşamasında Uyuşmazlık

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

EK MADDE 1- (Ek: 14/2/2020-7221/30 md.)

Bu Kanuna göre düzenlenecek yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin sözleşmelerin uygulanmasında; sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki uyumsuzluk, iş programı ihtilafları, fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması, sürenin uzatılması ve ödenek aktarılması, geçici ve kesin kabul işlemleri, gecikme halinde uygulanacak cezalar, yaptırılacak ilave işler ve iş eksilişlerinde sözleşme anlaşmazlıklarını incelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde yer alan Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı görevli ve yetkilidir.

Sözleşme uygulamalarına yönelik itiraz başvuruları ve anlaşmazlıkların çözümü

EK MADDE 2- (Ek: 14/2/2020-7221/31 md.) Yüklenici veya idareler, sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar nedeniyle yargılama veya Sayıştay incelemesine konu edilmemiş olmak şartıyla anlaşmazlığın çözümü için Yüksek Fen Kuruluna başvurabilirler.

Yüklenici itirazları, sözleşmeyi düzenleyen idarelere, kesin kabul aşaması tamamlanıncaya kadar yazılı olarak yapılır. Bu itirazlar, ilgili idareler tarafından en geç otuz gün içinde Yüksek Fen Kuruluna gönderilir. Yüksek Fen Kurulu, itirazları en geç altmış gün içinde bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre inceleyerek karara bağlar ve bu kararlar ilgili idarece uygulanır.

TEŞEKKÜRLER